

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria Bisericii Ortodoxe Române IV /The History of the Romanian Orthodox Church IV

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Didactică
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria Bisericii Ortodoxe Române IV /The History of the Romanian Orthodox Church IV				Codul disciplinei	OLR3334
2.2. Titularul activităților de curs				Pr. Lect. Dr. Cosmin Cosmuța			
2.3. Titularul activităților de seminar				Pr. Lect. Dr. Cosmin Cosmuța			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI) (se detaliază punctul 3.5. SI = 3.5.1+3.5.2.+3.5.3+3.5.4.+3.5.5+3.5.6.)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					6
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					8
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	La finalul cursului studenții vor fi familiarizați cu principalele evenimente și personalități din Istoria Bisericii Ortodoxe Române;
7.2 Obiectivele specifice	- Să surprindă corect specificul evoluției istorice a Bisericii Ortodoxe Române în cadrul societății românești; - Să înțeleagă contextul în care au apărut și s-au desfășurat/dezvoltat evenimentele/personalitățile prezentate în curs; - Să dezvolte abilitățile argumentative ale studenților;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Biserica Ortodoxă din România în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
2. Recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române (1885)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
3. Biserica Ortodoxă din Provinciile românești în slujba Unirii celei Mari (1918): Basarabia, Bucovina și Transilvania Unite cu România	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
4. Înființarea Patriarhiei Române (1925)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
5. Biserica Ortodoxă Română și cel de-al Doilea Război Mondial (1940-1944)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
6. Configurația Canonică și Juridică a Bisericii Ortodoxe Române (sec. XIX-XX)	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
7. Învățământul Teologic	Prelegere Videoproiector	2 ore fizice

	Materiale didactice imprimate	
8. Regimul comunist în România	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
9. B.O.R. în perioada regimului comunist	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
10. B.O.R. după căderea comunismului	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
11. Episcopi de seamă ai B.O.R. în sec. XIX-XX	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
12. Arhiepiscopi și Mitropoliți importanți ai B.O.R. în sec. XIX-XX	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
13. Patriarhii Bisericii Ortodoxe Române	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice
14. Biserica Ortodoxă Română în diaspora	Prelegere Videoproiector Materiale didactice imprimate	2 ore fizice

Bibliografie

1. Bălan Ioanichie, *Vetre de sihăstrie românească – secolele IV-XX*, București, 1982.
2. Giurescu Constantin C., *Viața și opera lui Cuza vodă*, Ed. a II-a, București, 1970, pp. 199-224.
3. Fătu Mihai, *Biserica românească din nord-vestul țării sub ocupație horthystă, 1940-1944*, București, 1985.
4. Iloaie Ștefan, Caravia Paul, Constantinescu Virgiliu Șt., *Mărturisitori de după gratii. Slujitori ai Bisericii în temnițele comuniste*, Cluj-Napoca, 1995.
5. Ionescu Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, București, 1982.
6. Manea Vasile, *Preoți ortodocși în închisorile comuniste*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2004.
7. Moraru Alexandru, *Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000*, vol. III, tom I și II, București, 2006.
8. Moraru Anton, *Istoria românilor din Basarabia și Transnistria, 1812-1993*, Chișinău, 1995.
9. Nicolescu Gheorghe, Dobrescu Gheorghe, Andrei Nicolescu, *Preoți în tranșee, 1941-1945*, București, 2000.
10. Nistor Ion, *Istoria Bucovinei*, București, 1991.
11. *Autocefalie, Patriarhie, Slujire Sfântă*, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1995.
12. Păcurariu Mircea, *Istoria învățământului teologic în Biserica Ortodoxă Română*, în „BOR”, an XCIX (1981), nr. 9-10, p. 979-1008.
13. Păcurariu Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. II, ed. a 3-a, Iași, 2006 și vol. III, ed. a 3-a, Iași, 2008.
14. Timiș Vasile, *Misiunea Bisericii și Educației*, Cluj-Napoca, 2004.
15. Țurcanu Ion, *Unirea Basarabiei cu România*, Chișinău, 1998.
16. xxx, *Autocefalia - libertate și demnitate*, București, Editura Basilica, 2010.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1-2. Memorandul (1892-1894)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
3-4. B.O.R. în perioada 1894-1918	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
5-6. B.O.R. între cele două războaie mondiale (1919-1940)	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
7-8. B.O.R. din Transilvania de Nord în anii dictatului de la Viena	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
9-10. B.O.R. din Basarabia și Bucovina în anii 1940-1945	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
11-12. Martiri din temnițele comuniste	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
13-14. Momente și moduri de rezistență ale Bisericii în perioada comunistă	Dialog, analiza cursului, lucrări de seminar, dezbateri.	2 ore fizice
Bibliografie:		

1. Benea Grigorie (coordonator), Ineoan Andreea, Ineoan Emanuil, Oprea Andreea, Petcu Adrian Nicolae, Sas Dorin, Uesu Dragoș, *Preoți din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului în temnițele comuniste*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018.
2. Giurescu Constantin C., *Viața și opera lui Cuza vodă*, Ed. a II-a, București, 1970, pp. 199-224.
3. Manolache Ilie, *Preoții și Oștirea la români (1830-1948)*, București, 1998.
4. Nicolescu Gheorghe, Dobrescu Gheorghe, *Preoți în lupta pentru Marea Unire, 1916-1918*, București, Editura Europa Nova, 2000.
5. Păcurariu Mircea, *Cultura teologică ortodoxă românească între anii 1925-1975. La a 50-a aniversare a înființării Patriarhiei Române*, în „ST”, an XXVII (1975), nr. 9-10, p. 655-686.
6. Pinca Petru, *Istoricul Episcopiei Armatei (cu sediul la Alba Iulia), 1921-1948*, Editura Reîntregirea, 2013.
7. Smith Jens Oliver, *O istorie a Bisericii Ortodoxe Române 1918-2023*, Editura Humanitas, București, 2023.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- În vederea stabilirii conținuturilor cursurilor și a alegerii metodelor de predare/învățare, titularii disciplinei au ținut seama de faptul că potențialii angajatori din domeniu au nevoie de absolvenți cu o bună pregătire practică și teoretică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Evaluare frontală/scrisă pe baza unui subiect format din 3 sau 4 puncte	70%
10.5 Seminar/laborator	Verificare pe parcurs		
	- Activitate la seminar	Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice	20%
		Implicare în dezbateri	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Parcurgerea cursului semestrial, cu bibliografia adiacentă.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
04.04.2025

Semnătura titularului de curs

P. Cosmă

Semnătura titularului de seminar

P. Cosmă

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dr. Anghel', is positioned below the text 'Semnătura directorului de departament'.